

УДК 616.1/4(09)(47785)+378.6:61(477.85-25)

*О.І. Федів, Л.Д. Кушнір***КАФЕДРА ВНУТРІШНЬОЇ МЕДИЦИНИ: ДОСЯГНЕННЯ
ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ (1945-2014 РР.)**

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Резюме. У статті наведені основні досягнення кафедри внутрішньої медицини (факультетської терапії) з часу її заснування та перспективи розвитку.

Ключові слова: діагностика, лікування, реабілітація, перспективи.

Кафедра внутрішньої медицини (факультетської терапії) організована в 1945 р. і розташовується на базі ОКУ «Чернівецька обласна клінічна лікарня», яка має велику історичну цінність і є провідним організаційно-методичним центром надання спеціалізованої медичної допомоги населенню області, а також науково-практичною базою для кафедр та курсів Буковинського державного медичного університету (БДМУ), професорсько-викладацький склад якого відіграє надзвичайно важливу роль у забезпеченні лікувально-діагностичного процесу з урахуванням досягнень сучасної медичної науки.

Першим завідувачем кафедри з 1945-1947 рр. був професор В.О.Ельберг, який організував навчально-лікувальну роботу та наукову роботу кафедри на стадії становлення вищого медичного навчального закладу. Під його керівництвом вивчалися актуальні проблеми кардіології.

З 1948-1949 рр. кафедрою завідував доцент Б.Б.Роднянський – організатор обласної зобної станції, яка за його керівництва провела істотну роботу щодо раннього виявлення зоба на Буковині та йодної профілактики населення. За цей період написано ряд наукових робіт із питань клініки та лікування захворювань внутрішніх органів.

З 1949 р. упродовж 17 років кафедрою очолював професор Н.Б.Щупак, який основну увагу приділяв вивченню питань діагностики та лікування хвороб органів травлення (виразкової хвороби шлунка та дванадцятипалої кишки, патології печінки та жовчного міхура). Його фундаментальні роботи з гепатології не втратили свого наукового та практичного значення до сьогодні. У формуванні Н.Б. Щупака як педагога і вченого вирішальну роль відіграли його навчання та робота під керівництвом одного з основоположників Київської терапевтичної школи академіка Стражеска М.Д.

Натан Борисович Щупак – автор 80 наукових праць, у тому числі п'яти монографій. Під його керівництвом підготовлено два доктори (О. О. Волощук, Л.С. Клочкова) та 14 кандидатів медичних наук (В.П. Пішак, П.М. Ляшук, А.П. Аніпко, Б.І. Шевченко, Г.Д. Луканьов, Н.П. Дем'яновська, Л.П. Юрчакевич, Л.Л. Рязанова, М.М. Гробман, Л.М. Петренюк, М.С. Ярома, П.С. Кушнір, І. М. Марєга).

Одним із найбільш видатних учнів професора Щупака Н.Б. був Волощук О.О., який вивчав

особливості перебігу гепатитів і цирозів печінки в осіб літнього віку та питання діагностики ранніх форм зазначеної патології. Октавіан Олександрович першим на Буковині зробив біопсію печінки у хворих на гепатити, дослідивши морфологічні особливості печінки за різних стадій розвитку патологічного процесу. Крім того, він приділяв особливу увагу дослідженню атипичних форм хронічного гепатиту, змін ендокринної регуляції, серця та судин при захворюваннях гепатобіліарної системи. У практику лікувально-профілактичних установ Чернівецької області ним впроваджена методика гіпербарооксигенотерапії гепатитів і цирозів печінки за наявності печінкової недостатності.

Фундатором фтизіатричної школи на Буковині стала Клочкова Людмила Семенівна, під керівництвом якої досліджувалися функціональний стан щитоподібної залози, печінки, нирок, зовнішнього дихання та зміни основного обміну при туберкульозі за умов призначення антибактеріальних препаратів, що дало можливість розробити ефективні методи патогенетичної терапії туберкульозу.

Наукова робота П.М. Ляшука присвячена різним напрямкам внутрішньої патології (переважно кардіології, гастроентерології та ендокринології).

Понад 40 років працював на кафедрі Б.І. Шевченко. Його наукові дослідження присвячені встановленню взаємозв'язків між виразковою хворобою шлунка і дванадцятипалої кишки та наднирковими залозами, вивченню стану гепатобіліарної системи при хронічних неспецифічних захворюваннях легень, порушень функції легень при хронічних піелонефритах, питанням лікування гострих абсцесів легень та бронхіальної астми.

З 1968 по 1991 рр. кафедрою завідувала заслужений діяч науки і техніки України професор Олена Іларіонівна Самсон, яка продовжила основні наукові традиції кафедри. Ідеї професора О.І. Самсон сформувалися в принципово новий напрям гастроентерології – експериментально-клініко-соціально-гігієнічний. Спираючись на нього, Олена Іларіонівна розробила систему поетапного лікування хворих на гастроентерологічну патологію, згідно з якою після перебування в стаціонарі вони потрапляють до відділення реабілітації, де перевага надавалася застосуванню

Обхід проводить доцент П.М. Ляшук (1984 р.)

оздоровчих дієт, фізіотерапії, вживанню мінеральних вод. Ця система дала потужний імпульс розвитку вітчизняної охорони здоров'я. Спочатку на Буковині в 1961 р. при поліклініках відкрилися перші гастроентерологічні кабінети, пізніше – відділення реабілітації в лікарнях, відділення відновлювального лікування в санаторіях, мережа профілакторіїв.

Колектив кафедри факультетської терапії та гості

Чернівецького медичного інституту (1974 р.)

1-й ряд (зліва на право): ас. Шевченко Б.І., проф. Філімонов А.В., завкафедри проф. Самсон О.І., доц. Калугін В.О., ас. Малюх Л.С., ас. Христич Т.М.;
2-й ряд: ас. Гоцуляк О.Ф., ас. Глубоченко В.Г., ас. Гайдичук С.Ф., ас. Волошин О.І.

Оленою Іларіонівною та її учнями на кафедрі факультетської терапії вперше розроблені й впроваджені в життя методики диференційованого відновлювального лікування виразкової хвороби, у тому числі із супутньою патологією гепатобіліарної системи, підшлункової залози, кишечника. Співробітниками кафедри апробовано 14 нових препаратів, серед яких гліпін (В.М. Чорнобровий), камілозид (О.І. Самсон), метамізил (М.С. Ярома), алантон (О.І. Самсон), ліобіл (М.Ю. Коломоєць), циквалон (М.Ю. Коломоєць), альмагель та альмагель А (О.І. Самсон), вітамін D (О.І. Самсон), етерофен (Л.С. Малюх), імодіум (О.І. Самсон, Л.С. Малюх, Ю.І. Крикливець), тидазин (Л.С. Малюх), секретин (Т.М. Христич),

сугаст (Л.Д. Кушнір). Саме рекомендації чернівецьких спеціалістів допомогли визначитись у застосуванні цих ліків. Спільно з ученими Інституту біофізики АН УРСР створено автоматизовану систему диспансеризації населення, яка відіграла важливу роль у своєчасному виявленні гастроентерологічних хвороб.

Засвоєні та удосконалені найбільш сучасні методи дослідження, у тому числі з використанням мікроелектроніки: радіотелеметрія шлунково-кишкового тракту (О.І. Самсон, В.А. Ліхачов), інтрагастральна рН-метрія (В.М. Чорнобровий), вперше в Україні використаний метод гастробіопсії (С.Ф. Гайдичук), гастродуоденофіброскопії (Л.С. Малюх, В.Г. Глубоченко), електрофорез білків у поліакриламідному гелі (О.Ф. Гоцуляк), топографічний протезоліз шлунка та дванадцятипалої кишки, діагностичне використання інтестинальних гормонів (Т.М. Христич, О.І. Волошин), ряд нових біохімічних методів, які дозволяли здійснити доклінічну діагностику ураження шлунка, гепатобіліарної системи (О.І. Волошин, І.Ф. Мецишен, М.Ю. Коломоєць). Фундаментально розроблена проблема передвиразки (О.І. Волошин). Всебічно вивчений період ремісії виразкової хвороби (М.Ф.Троян). Могутній інтелектуальний потенціал кафедри, очолюваної професором Самсон О.І., дав змогу розробити оригінальні методи діагностики та лікування патології органів травлення. Це перша електронно-діагностична машина "Діама-2", відзначена срібною медаллю ВДНГ СРСР, і зонди, що одночасно реєстрували секреторну і моторну функції шлунка, давали змогу досліджувати стан підшлункової залози, дванадцятипалої кишки.

Особлива увага приділяється дослідженню нових місцевих мінеральних джерел (В.О. Калугін, Л.С. Малюх, В.Г. Глубоченко, Л.Д. Кушнір). Загалом вивчено і рекомендовано до вживання сім джерел мінеральних вод. За розробку нових методів лікування місцевими мінеральними водами В.О. Калугін був нагороджений дипломом II ступеня ВДНГ України.

Співробітники кафедри під керівництвом професора О.І. Самсон брали участь у роботі IV Міжнародного конгресу гастроентерологів (Данія, 1970 р.); Конгресу гастроентерологів у Румунії (Бухарест, 1971 р.); IX Міжнародного конгресу геронтологів і гериатрів (Київ, 1978 р.); I Національного конгресу гастроентерологів і III Міжнародного симпозиуму з гепатитів (Болгарія, 1968 р.); Міжнародного симпозиуму з гепатитів, (Чехословаччина, 1973 р.).

Професор О.І. Самсон – автор 274 наукових праць (21 з яких надруковано за кордоном), 48 винаходів і раціоналізаторських пропозицій, вісім навчальних посібників, сім монографій: "Профилактическое лечение язвенной болезни" (1971), "Этапное лечение и реабилитация больных язвенной болезнью" (1979), "Лечебное применение минеральных вод Буковины при заболеваниях желудка и 12-перстной киш-

Колектив кафедри факультетської терапії (1979 р.)

1-й ряд (зліва на право): ст. лаб. Проскурова Е.Б., ас. Гробман М.М., доц. Ляшук П.М., завкафедри проф. Самсон О.І., ас. Шевченко Б.І., ас. Козар-Мельничук Т.І.;

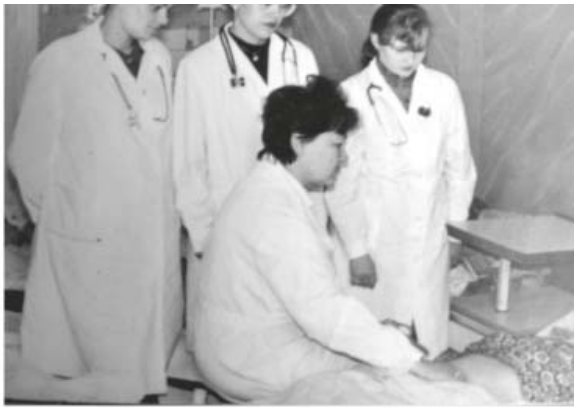
2-й ряд: ас. Кравченко В.А., ас. Троян М.Ф., ас. Боднар П.М., доц. Калугін В.О., ас. Ярома М.С.; 3-й ряд: ас. Чернобровий В.М., ас. Ліхачов В.А., ас. Гайдичук С.Ф., ас. Луканьов Г.Д., ас. Волошин О.І.

Обхід проводить професор О.І. Самсон (1982 р.)

Обхід проводить професор О.І. Самсон (1991 р.)

Обхід проводить доцент Т.М. Христин (1991 р.)

ки" (1981), "Профилактика язвенной болезни" (1982), "Поликлиническая терапия" (1985), "Профилактика язвенной болезни" (1986), "Профилактика язвенной болезни. Порады лікаря" (1986). Під її керівництвом виконані 21 кандидатська дисертація (Лук'янчук Д.Г., Гайдичук С.Т., Василюк В.М., Ястреб М.І., Гоцуляк О.Ф., Самоїд В.С., Ліхачов В.А., Чорнобровий В.М., Калугін В.О., Волошин О.І., Кравченко В.А., Малюх Л.С., Христин Т.М., Троян М.Ф., Ярменчук А.Д., Глубоченко В.Г., Коломоєць М.Ю., Стеценко Г.С., Кушнір Л.Д., Михальський А.В., Яцків М.В., Іліка В.Г.) та докторські дисертації (Волошин О.І., Чорнобровий В.М., Стеценко Г.С., Коломоєць М.Ю., Христин Т.М.).

У наукових роботах, багаторічних динамічних спостереженнях професора О.І. Волошина доведено, що хронічні гастродуоденіти – гетерогенна сукупність захворювань. Зокрема, підтверджено, що хронічні первинні гастродуоденіти (ХПГД) – це передвиразковий стан, а хронічні вторинні гастродуоденіти є синдромом при ряді захворювань системи травлення та екстрадигестивних хвороб, які відрізняються за функціональним станом шлунка та методами лікування.

За період роботи на кафедрі факультетської терапії професора М.Ю. Коломоїця виявлені окремі ланки патогенезу, деякі вікові механізми дезадаптації, характерні особливості патогенезу рецидиву виразкової хвороби при супутніх ураженнях гепатобіліарної системи та кишечника, зокрема механізми декомпенсації протирадикального захисту порушень білковосинтезувальних та енергоутворюючих процесів мікроциркуляції у слизовій оболонці шлунка. Визначені основні механізми, що призводять до рецидиву виразкової хвороби при супутній патології, вивчені можливі шляхи компенсації та розроблені способи адекватної направленої корекції. Створений та апробований (в експерименті та клініці) високобілковий вітамінізований таблетований продукт тривалого зберігання "Бюстим", розроблена методика диференційованого його застосування. Розроблені принципи та удосконалена методика реабілітаційно-етапного лікування виразкової хвороби при супутньому ураженні гепатобіліарної системи, кишечника з урахуванням віку хво-

рих, доведена її висока медична ефективність та переваги порівняно з традиційними методами.

З 1977-1982 рр. на кафедрі працював професор О.М. Синчук, який досліджував стан центральної гемодинаміки, волюморегуляторну та екскреторну функцію нирок при зміні величини венозного повернення крові у хворих на хронічну ішемічну хворобу серця з детальним вивченням впливу периферичних вазодилаторів на перебіг ішемічної хвороби серця в осіб із недостатністю кровообігу.

Наукові дослідження професора Т.М. Христин у період роботи на кафедрі присвячені вивченню зовнішньосекреторної функції підшлункової залози з використанням секретинного тесту. Показаний вплив секретину на стан кислотоутворювальної та протеолітичної функцій шлунка. Вперше в Україні запропоновано використовувати секретин у лікуванні хворих на виразкову хворобу дванадцятипалої кишки. Розроблена концепція необхідності враховувати стан зовнішньосекреторної функції підшлункової залози в лікуванні й рецидивуванні виразкової хвороби.

Доведена роль активації пероксидного окиснення ліпідів, стану антиоксидантної системи захисту, екзокринної функції підшлункової залози, у тому числі з урахуванням порушень хронічних екто- та ендокринної функції органа, психофізіологічного стану особливості хворого, що зумовлює "внутрішню картину" захворювання, відношення хворого до захворювання та лікування. Професор Христин Т.М. є автором біля 450 наукових праць, зокрема семи монографій, 15 навчальних посібників, дев'яти методичних рекомендацій, 38 раціоналізаторських пропозицій і семи патентів на винахід.

У період з 1991-2006 рр. кафедру очолював професор В.О. Калугін.

За його керівництва основним напрямком наукових досліджень було удосконалення діагностики та лікування хвороб нирок (хронічний пієлонефрит та гломерулонефрит). У дослідженнях було вивчено вплив препаратів гіркогокаштану звичайного (ескузан, есфлазид) на перебіг хронічного гломерулонефриту; вплив препаратів ехінацеї пурпурової на перебіг хронічного гломерулонефриту та пієлонефриту; вплив хлорофіліпту на перебіг хронічного пієлонефриту. У досліджуваних пацієнтів ретельно вивчався стан системи фібринолізу, адгезія та агрегація тромбоцитів, система пероксидного окиснення ліпідів та антиоксидантний захист організму, а також основні функції нирок, хронобіологічні аспекти функціонування нирок хворих на пієло- та гломерулонефрит під впливом терапії вищевказаними препаратами.

Вивчалися також функціонально-морфологічні зміни шлунка та дванадцятипалої кишки в осіб із супутньою патологією (хронічний холецистит, хронічний панкреатит, хронічний бронхіт, хронічний пієлонефрит) з оцінкою результатів комплексного лікування (Малюх Л.С., Кушнір Л.Д., Патратій М.В., Гайдичук С.Т., Шев-

Обхід проводить доцент В.О. Калугін (1983 р.)

ченко Б.І., Гоцуляк О.Ф., Волошина Л.О., Зуб Л.О., Гараздук І.В.). Зберігаючи основні наукові традиції кафедри, професор Калугін В.О. з учнями всебічно вивчає проблеми нефрології.

Під керівництвом проф. В.О. Калугіна підготували та захистили кандидатські дисертації Гараздук І.В., Зуб Л.О., Станкевич Л.В., Гараздук О.І., а також виконали науково-кваліфікаційні магістерські роботи Кривич Н.В., Ляшук Р.П., Оленович О.А., Гараздук О.І. Зокрема, кандидатська дисертація Зуб Л.О. присвячена обґрунтуванню патогенетичної терапії хронічного гломерулонефриту. Доведено, що препарати гірко каштана звичайного стимулюють фібринолітичну активність плазми крові та особливо в осіб із сечовим синдромом в антигіпертензивній та гіпертензивній стадіях ХГН. Гараздук І. В. вивчав динаміку циркадних ритмів екскреторної функції

нирок у хворих на хронічний пієлонефрит при застосуванні адаптогенів рослинного походження, а також кліренсові показники функції нирок, стану системного і місцевого фібринолізу і протеолізу у хворих на хронічний пієлонефрит в умовах блокади водневої помпи. Ним вперше запропонована та впроваджена методика застосування мінеральної води типу "Нафтуся" у хворих на сечокам'яну хворобу в ранній післяопераційний період (3-5-й день).

З жовтня 2004 р. по листопад 2007 р. за час перебування в докторантурі при ДУ «Інститут нефрології АМН України» Зуб Л.О. виконана, апробована (жовтень 2007 р.) та захищена (лютий 2008 р.) докторська дисертація на тему «Диференційована імунотерапія хронічного гломерулонефриту». Основним напрямком даного дослідження було вивчення клінічного статусу хворих з різними морфологічними формами хронічного гломерулонефриту, імунного статусу (маркери клітинного імунітету, цитокинового профілю), про- та антиоксидантного статусу, особливостей порушень ліпідного та ферментного обміну. Дослідження проводились у динаміці (з інтервалом три та шість місяців) під впливом імуносупресорної терапії преднізолоном, циклофосфаном, циклоспорином та Селл-Септом. Вивчалася дія статинів природного та штучного походження у даних пацієнтів. Професор Зуб Л.О. у даний час бере активну участь у виконанні наукової роботи кафедри, зокрема щодо дослідження ліпідів крові та основних функцій нирок у пацієнтів із поєднаною патологією нирок та гастродуоденальної зони. У даний час є науковим керівником п'яти кандидатських дисертацій. Під її керівництвом

Колектив кафедри внутрішньої медицини та фізіотерапії (2004 р.)

1-й ряд (зліва направо): доц. Кушнір Л.Д., доц. Патратій М.В., завкафедри проф. Калугін В.О., доц. Зуб Л.О., доц. Глубоченко В.Г.;

2-й ряд: кл. орд. Джумаа М., доц. Гараздук І.В., ас. Малюх Л.С., ас. Гайдичук С.Ф., ас. Гоцуляк О. Ф., ас. Шевченко Б.І., доц. Волошина Л.О., ас. Гараздук О.І., ас. Козма В.К.

Колектив кафедри внутрішньої медицини (2011 р.)

I ряд (зліва направо) – доц. Паліброда Н. М., доц. Волошина Л. О., доц. Патратій М. В., проф. Калугін В. О., завкафедри проф. Федів О. І., доц. Зуб Л. О., доц. Кушнір Л. Д., доц. Гараздюк І. С.

II ряд (зліва направо) – ас. Чимпой Х. А., ас. Акентьєва М. С., маг. Сіцинська І. О., маг. Ферфецька К.В., клін. орд. Роборчук С. О., клін. орд. Чередніченко С. І., клін. орд. Лазарук Т. Ю., ас. Оліник О. Ю., аспір. Полянська І.І., ас. Марчук Ю. Ф., ас. Багрій В. М.

III ряд (зліва направо) – аспір. Мороз Т. П., аспір. Вівсяник В.В., ас. Гончарук Л. М., ст. лаб. Вірста С. В., аспір. Ганцарюк Д. О., аспір. Кулачек В. Т., клін. орд. Попадюк І. М., доц. Гараздюк О. І.

захищена одна кандидатська дисертація (Вівсяник В.В.) та одна магістерська науково-кваліфікаційна робота (Кулачек В.Т.).

З 2006 р. кафедрою завідує професор Федів О.І., докторська дисертація якого була присвячена вивченню патогенетичних особливостей рецидивування виразкової хвороби шлунка і дванадцятипалої кишки, виникнення шлунково-кишкової кровотечі на підставі дослідження змін метаболічної та гемокоагуляційної ланок гомеостазу в осіб різного віку та за наявності хронічного некалькульозного холециститу, хронічного неспецифічного реактивного гепатиту та обґрунтуванню способів адекватної направленої корекції виявлених порушень і профілактики рецидивів та ускладнень.

У 2007 р. запланована і успішно виконана планова НДР кафедри на тему «Шляхи оптимізації діагностики та лікування патології органів травлення, поєднаної із захворюваннями інших внутрішніх органів» (термін виконання 01.2007-12.2011), метою якої було з'ясування клінічно-патогенетичних особливостей патології травного каналу, гепатобілярної системи та підшлункової залози, поєднаної із захворюваннями інших внутрішніх органів із подальшим обґрунтуванням застосування удосконалених алгоритмів діагностики та лікування поєднаної патології, а також профілактики ускладнень. За час виконання роботи опубліковано п'ять монографій, 158 статей, чотири нововведення, одна методична рекомендація,

сім інформаційних листів, 15 патентів, 25 націоналізаторських пропозицій.

Під керівництвом проф. Федіва О.І. захистили кандидатські дисертації Паліброда Н.М. (дисертація присвячена обґрунтуванню удосконаленого патогенетичного лікування уражень слизової оболонки шлунка у хворих на цироз печінки); Багрій В.М. (дисертація присвячена обґрунтуванню удосконаленого диференційованого лікування ерозивно-виразкових уражень шлунка та дванадцятипалої кишки у хворих на хронічне обструктивне захворювання легень), Оліник О.Ю. (дисертація присвячена обґрунтуванню удосконаленого диференційованого лікування пептичної виразки шлунка та дванадцятипалої кишки, поєднаної з цукровим діабетом, шляхом додавання до стандартної антиглікобактерної базисної терапії препарату квінаприлу та «Плаценти-композитум»), Гончарук Л.М. (дисертація присвячена визначенню патогенетичних особливостей гастродуоденопатій, індукованих нестероїдними протизапальними препаратами, у хворих на остеоартроз із метою підвищення ефективності лікування зазначеної патології), Москалюк І.І. (дисертація присвячена проблемі покращення результатів лікування хворих на токсичні форми зоба із синдромом подразненого кишечника шляхом дослідження механізмів його розвитку, розробки методів діагностики та патогенетично обґрунтованого лікування).

У цей період роботи на кафедрі захистили кандидатські дисертації Гараздюк О.І. (наук. ке-

рівник – проф. Калугін В.О., 2009 р.), Телекі Я.М. (наук. керівник – проф. Христин Т.М., 2010 р.), Чимпой К.А. (наук. керівник – проф. Пашковська Н.В., 2011 р.), Вівсяник В.В. (наук. керівник – проф. Зуб Л. О., 2013 р.). На даний час на кафедрі виконуються дві докторські дисертації, 11 кандидатських дисертацій та одна магістерська науково-кваліфікаційна робота.

Наукові здобутки кафедри широко висвітлені у вітчизняних та зарубіжних наукових виданнях, доповідалися на численних міжнародних, національних та регіональних наукових конгресах, з'їздах, конференціях, симпозиумах.

Наукові розробки впроваджено в практику лікувально-профілактичних закладів України (Вінницької, Донецької, Закарпатської, Івано-Франківської, Київської, Кіровоградської, Луганської, Львівської, Одеської, Полтавської, Тернопільської, Харківської, Херсонської, Хмельницької, Чернівецької областей), та підтверджено відповідними актами впровадження.

За період з 1947-2013 рр. працівниками кафедри видано більше 3000 наукових та навчально-методичних праць, п'ять нововведень, одержано 25 деклараційних патентів на винахід та корисну модель, вісім інформаційних листів, 130 посвідчень на раціоналізаторські пропозиції, надруковано і впроваджено в практику 12 методичних рекомендацій, видано 19 монографій.

Колектив кафедри внутрішньої медицини брав участь у проведенні багатьох наукових форумів, у тому числі III з'їзду кардіологів України (Чернівці, 1988), науково-практичних конференцій з міжнародною участю «Актуальні питання реабілітації гастроентерологічних хворих» (Чернівці, 1996), «Актуальні проблеми мікроциркуляції та гомеостазу при патології внутрішніх органів» (Чернівці, 2002) та Пленуму геронтологів України «Фізіологія і патологія внутрішніх органів у хворих літнього та старечого віку» (Чернівці, 1996).

21-22 квітня 2011 р. колективом кафедри за сприяння Департаменту охорони здоров'я та цивільного захисту населення Чернівецької ОДА, ЧОО «Асоціація терапевтів ім. акад. В.Х. Василенка» проведена Всеукраїнська науково-прак-

тична конференція "Актуальні питання внутрішньої медицини".

Наукова програма конференції була присвячена проблемам діагностики, лікування та профілактики хвороб органів травлення, серцево-судинної системи, органів дихання, нирок та сечовивідних шляхів, ревматичних хвороб, хвороб крові та кровотворних органів, хвороб ендокринної системи, поєднаної патології в клініці внутрішніх хвороб, використанню фітотерапії, фізіотерапевтичних методів у лікуванні хворих, а також теоретичним та експериментальним розробкам у клініці внутрішніх хвороб.

У конференції взяли участь вчені та висококваліфіковані фахівці різного профілю, які займаються проблемами внутрішньої медицини: гастроентерологи, кардіологи, пульмонологи, нефрологи, ревматологи, гематологи, ендокринологи, клінічні фармакологи, а також лікарі загальної практики – сімейні лікарі, терапевти, представники фармацевтичних фірм, лікарі-інтерни (більше 300 учасників). Приїхали гості та доповідачі з усіх куточків України: Київ, Вінниця, Полтава, Дніпропетровськ, Донецьк, Львів, Івано-Франківськ, Тернопіль, Суми, Запоріжжя, Харків, Кіровоград, Херсон.

У 68 усних та 18 стендових доповідях були представлені основні вищі медичні навчальні заклади України: Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького (проф. Вдовиченко В.І.), Українська медична стоматологічна академія (проф. Скрипник І.М., проф. Катеренчук І.П.), Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова (проф. Чернобровий В.М., проф. Мостовий Ю.М., проф. Палій І.Г.), ДУ «Інститут гастроентерології АМН України» (проф. Щербиніна М.Б.), ДУ "Національний інститут фізіатрії і пульмонології імені Ф.Г. Яновського АМН України" (проф. Ячник А.І.), Національний науковий центр "Інститут кардіології імені академіка М.Д. Стражеска" (проф. Шумаков В.О.), ДУ "Інститут нефрології АМН України" (проф. Дудар І.О.), Національний медичний університет ім. О.О.Богомольця (проф. Никула Т.Д., проф. Мойсеєнко В.О., проф. Шипулін В.П.), Донецький національний медич-

Обхід проводить професор О.І. Федів (2006 р.)

Обхід проводить доцент Л.Д. Кушнір (2007 р.)

ний університет ім. М.Горького (проф. Дорофєєв А.Е.), Тернопільський державний медичний університет імені І.Я. Горбачевського (проф. Самогальська О.С., доц. Шостак С.С.), Запорізький державний медичний університет (проф. Клименко В.Н.), Івано-Франківський національний медичний університет (проф. Вакалюк І.П., проф. Островський М.М., доц. Маковецька Т.І.), Національна медична академія післядипломної освіти імені П.Л.Шупика (проф. Кирилук М.Л.), Медичний інститут Сумського державного університету (проф. Орловський В.Ф.), Буковинський державний медичний університет (проф. Волошин О.І., проф. Федів О.І., проф. Пішак О.В., проф. Христин Т.М., проф. Хухліна О.С., проф. Калугін В.О., проф. Тащук В.К., д.мед.н. Зуб Л.О., д.мед.н. Тодорік Л.Д., д.мед.н. Сидорчук Л.П.).

Восьмого-дев'ятого вересня 2011 р. колективом кафедри проведена науково-практична конференція з міжнародною участю "Актуальні питання пульмонології: обмін досвідом та перспективи розвитку", організована Буковинським державним медичним університетом, Департаментом охорони здоров'я та цивільного захисту населення Чернівецької ОДА, ЧОО "Асоціація терапевтів ім. В.Х. Василенка", Польським пульмонологічним товариством, Польсько-Українською робочою групою, Національним науководослідним інститутом туберкульозу та пульмонології Польщі, Європейським респіраторним товариством. Наукова програма конференції була присвячена проблемам діагностики, лікування та профілактики хвороб органів дихання, поєднаної патології, а також теоретичним та експериментальним розробкам у клініці внутрішніх хвороб.

Кафедра внутрішньої медицини є навчально-методичним, науковим, лікувальним і консультативним центром підготовки висококваліфікованих фахівців, наукових кадрів навчальних закладів та практичної охорони здоров'я. З лав студентського наукового гуртка кафедри вийшли такі відомі викладачі та вчені, як О.І. Волошин,

В.О. Калугін, М.Ю. Коломоєць, Т.М. Христин, В.Г. Глубоченко, Л.С. Малюх, М.Ф. Троян, О.Ф. Гоцуляк, Б.І. Шевченко, М.В. Патратій, І.В. Гараздук, Л.О. Волошина та багато інших. На кафедрі активно здійснюється підготовка клінічних ординаторів, магістрантів, аспірантів, а також докторантів (з 2012 р.).

Співробітники кафедри беруть активну участь у впровадженні в Україні ліцензійних інтегрованих іспитів «Крок-2» та «Крок-3» шляхом розробки структури цих іспитів, створення тестових завдань для поповнення національного банку та проведення первинної експертизи тестових завдань.

З 2006 – 2013 рр. колективом кафедри видано 13 навчальних посібників, у тому числі три – англійською мовою.

Співробітниками кафедри здійснюється консультативна та лікувальна робота в профільних відділеннях обласної клінічної лікарні м. Чернівці та районів області, зберігаючи ці традиції від часу її заснування. На кафедрі започатковано проведення передатестаційних циклів навчання, стажування, тематичного вдосконалення лікарів, щопіврічно проводяться науково-практичні конференції для лікарів міста та області.

Перспективами подальшої роботи кафедри є продовження наукових досліджень у галузі внутрішньої медицини з вивчення генетичних, метаболічних аспектів, механізмів запалення, дисфункції ендотелію при поєднаній патології внутрішніх органів та підвищення ефективності її лікування, оптимізація навчально-виховної та лікувально-профілактичної роботи, удосконалення науково-дослідницької роботи студентів, широке впровадження результатів наукової роботи у практику охорони здоров'я для забезпечення належного рівня надання висококваліфікованої медичної допомоги населенню області.

Колектив кафедри гідно зустрічає ювілей університету та 70-річчя кафедри, маючи за плечима неосяжний багаж знань та неоціненний досвід.

КАФЕДРА ВНУТРЕННЕЙ МЕДИЦИНЫ: ДОСТИЖЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ (1945-2014 ГГ.)

А.И. Федив, Л.Д. Кушнир

Резюме. В статье приведены основные достижения кафедры внутренней медицины (факультетской терапии) с момента ее основания и перспективы развития.

Ключевые слова: диагностика, лечение, реабилитация, перспективы.

DEPARTMENT OF INTERNAL MEDICINE: ACHIEVEMENTS AND PROSPECTS (1945-2014)

O.I. Fediv, L.D. Kushnir

Abstract. The article presents the main achievements of the Department of Internal Medicine (Faculty Therapy) since its inception and development prospects.

Key words: diagnostics, treatment, rehabilitation, prospects.

Bukovinian State Medical University (Chernivtsi)

Рецензент – проф. В.І. Чебан

Buk. Med. Herald. – 2014. – Vol. 18, № 3 (71). – P. 252-259